

Kitüntetések, a jó munka elismerése

(Folytatás a 3. oldalról.)

retben részesült Csikos Elemer, az állategészségügyi állomás gépkocsivezetője.

Az Elelmiszeripari Kiváló Dolgozója kitüntetést kapott dr. Cséfalvay Ignácné, az Elelmiszeripari Főiskola adjunktusa.

A KISZ Központi Bizottságának dícsérő oklevelét kapta Gönczi Gyula, a Városgazdálkodási Vállalat volt KISZ-titkára és Szűcs Margit, a Szegedi Ruhagyár ifjúkommunistája. Ugyancsak dícsérő oklevelét kapott a Szegedi Tervező Vállalat és a Gabonafeldolgozó Vállalat KISZ-alszervezete.

A honvédelmi miniszter 45 Csongrád megyei tartalékos tiszthelyettes és tisztet tüntetett ki Honvédelmi Erdeméremmel. Nyolc tartalékos tiszt és tiszthelyettes az MHSZ Kiváló Munkáért Erem arany, ezüst, illetve bronz fokozatát kapta.

A Munkásörsg megyei parancsnokságán a Haza Szolgálatáért Erdemérem arany fokozata kitüntetést vette át többek között Arany Jánosné pártmunkás, Csatlós László, a Szegedi Vas- és Fémipari Szövetkezet dolgozója, ezüst fokozatát Bogár Sz. Sándor, a Szegedi

Vízművek és Fürdők dolgozója, bronz fokozatát kapta Barta János szegedi nyugdíjas, dr. Fekete István, a MAV Igazgatóság dolgozója. Országos parancsnoki dícséretben részesült Horváth János, a gyufagyár, Tóth József, az áfész, ifj. Mészáros György, a DEGAZ, Ördögh János, a közlekedési vállalat, Sáfár Imre, a 10. sz. Volán dolgozója és dr. Bóna Endre kisteleki fogorvos.

Az Igazságügy Kiváló Dolgozója kitüntetést kapta dr. Fodor Ferenc megyei bírósági bíró, legfőbb ügyész dícséretben részesült dr. Nyilasi Zoltán, a megyei főügyészség ügyésze.

A Szegedi Orvostudományi Egyetemen a Felsőoktatási Tanulmányi Erdemérem kitüntetést kapta dr. Apró György, dr. Járdánházy Tamás, dr. Mándy Yvette, dr. Csik Veronika, dr. Sztrila László orvos, Tóth Anikó Zsuzsanna gyógyszerész, valamint egyetemi gyakorlók, a Szegedi Tanárképző Főiskola kiváló tanárjelöltje kitüntetést Bakacs Lajos, Cikely Erzsébet, Kürti György, Révész Györgyné, Tolvaj Márta és Tóth Attila negyedéves hallgató kapta meg.

Szegedi művészeti díjasok

Vaszy Viktor

A zenei lexikon summás sorokban méltatja, külön kiemelve, hogy több Bartók-mű első hazai bemutatója fűződik nevéhez. Az idén 69 esztendő Vaszy Viktort — 1960-ban nyert Erdemes művészi címe és az 1963-ban kapott Munka Erdemérem mellé — kiváló művészeknek tüntették ki. Szerencsére az olvasóknak nem kell bemutatni (sokarcú tevékenységét lehetetlen volna akár vázlatosan is felsorolni) — inkább csak emlékeztetni valamilyen, ami a lexikonból kimaradt.

Egy város, a magyar vidék legnagyobb kulturális centrumának kiépítésében ő tett legtöbbet a ma is elevenen ható, országos tekintélyű, hírével külföldre is eljutott

zenei élet megeremtéséért. Ő állt a pódiumon 1945. december 16-án, Beethoven és Kodály Zoltán születésnapján, amikor a háború viszontagságos éveit után újraindult a szegedi hangversenyélet, és ő dirigálta alig néhány hónapra rá, 1946. március 6-án Bizet Carmen-jét a Nemzeti Színházban, amikor az első magyar vidéki opera állt talpra. Az ő érdeme a szegedi operajátás második reneszánsza — hogy 1957-ben ismét Szegedre került, a többi tagozatú vidéki színház együttese országos rangot vívott ki magának gazdag repertoárjával, előadásainak magas színvonalával, jelentős premierjeivel, ősbemutatóival. Irányító szerepet vállalt a szabadtéri játékok újjáélesztésében, fejlesztésében, és vezetésével alakult meg 1969 őszén az önálló szimfonikus zenekar.

Ma is fáradhatatlan lendülettel, emberemléstől energiával dolgozik. Karmester, zeneigazgató, pedagógus (névess énekesek tucatja esküszik, tőle kapott elhatározó inspirációt) és komponista. Szeged zenei életének ma sincs jelentős eseménye, mely valamilyen úton-módon ne hozza kapcsolatba. A muzika megszállottjaként Bartók és Kodály nagy generációjának szellemi örökét hozta közeink és ápolja. Kiváló művész.

N. L.

Ilia Mihály

Szépíró és sokszínű pályabére a József Attila-díj, amelyet Ilia Mihály kapott. Szépíró és sokszínű — noha nem látványos az ív és nem hivalkodik a színek, mert Ilia Mihály, a folyóirat-szerkesztő, a kritikus, az irodalomtörténész és irodalomszervező mindig is szerényen, de annál céltudatosabban munkálkodott. S mindig elsősorban azért a célért, hogy a Tiszatáj egyre többet és jobbat tudjon felmutatni a ma irodalmából. Munkássága így elválaszthatatlanul összeforrt az idén huszonötödik életévét ünneplő szegedi folyóirattal,

amelynek előbb munkatársa, majd rovatvezetője, főszerkesztő-helyettese volt, s amelynek immár főszerkesztői tisztét tölti be.

„A Tiszatáj: egy szenvedély kiélése; az élő irodalommal való foglalkozás bennem mindig meglevő igénynek legnagyobb lehetősége” — nyilatkozta néhány évvel ezelőtt. Szép ars poetica. Benne van: úgy is alkothat valaki, hogy írói tettekből formál cselekvéssokrot — fölfedezve, buzdítva bírálva.

Ilia kitüntetése azoknak a kritikáknak, tanulmányoknak szól, amelyeknek örömmel adott helyet az Új Írás, a Kortárs, az Élet és Irodalom, s a többi hazai folyóirat, mert jeles elemzései voltak a mai magyar irodalom fontos alkotásainak. Különösen gazdag a mai magyar lírát, a fiatalabb költőnemzedék műveit méltató munkássága. Mint versrovat-vezető, igen sokat tett e nemzedék indulásáért, fejlődéséért. Tehetségfelfedező buzgalmának, a határainkon túli magyar irodalom és a testvérnép-irodalmak népszerűsítésének éppúgy szól a József Attila-díj, mint a Juhász Gyula életmű sajtó alá rendezésének, az akadémiai kritikai kiadásban vitt szerepének, a Tápé monográfiájában megjelent tanulmányainak.

S. M.

Véget ért a néphadsereg csapatainak harcászati gyakorlata

Sikeresen véget ért a magyar néphadsereg kijelölt csapatainak — tartalékosok bevonásával — végrehajtott kiképzési tervek szerinti gyakorlata. A befejezés alkalmából Nyíregyházán, a Benczúr téren nyilvános tábori díszszemlét rendeztek. Már jóval az esemény kezdete előtt több ezren gyűltek egybe, hogy tanúi legyenek a látványos katonai felvonulásnak. Az emelvényen helyet foglaltak a Honvédelmi Minisztérium magas rangú képviselői, a gyakorlat során érintett megyék párt- és tanácsvezetői, a magyar néphadsereg tábornokai és parancsnokai karának tagjai közül többen. Ott volt I. V. Tutarinov vezérezered, a Varsói Szerződés egyesített fegyveres erői parancsnokságának magyarországi képviselője.

Díszjel harsant, jelezve a tábori szemle kezdetét. A Rákóczi induló hangjai közben nyitott gépkocsin érkezett a tere Cziné Lajos vezérezered, honvédelmi miniszter, és fogadta Hodossy Imre ezredesnek, a szemle parancsnokának jelentését, majd üdvözölte a felsorakozott egységeket. Ezután a miniszter rövid beszédben értékelte a gyakorlat tapasztalatait. Egyebek közt hangsúlyozta:

— Hazánk, szocialista vívmányaink védelme, nemzetközi kötelezettségünk, országunk földrajzi helyzete azt igényli, hogy mindenkor biztosítsuk néphadseregünk magas fokú harcalképességét. Ennek szerves részeként állandóan megfelelő szinten kell tartanunk tartalékos állományunk felkészültségét is. Ezért tervszerűen gondoskodunk a tartalékosok továbbképzéséről, szükség szerinti gyakoroltatásáról. Gyors mozgósításuk feltételeit korszerű rendszerrel biztosítjuk és azt állandóan ellenőrizzük. Ezeket a célokat szol-

gálta a most befejezett gyakorlat is.

— A váratlan helyzetek, a gyors ütem, a nagy menetek, a támadó és védelmi gyakorlatok váltakozása nehézségek feladatok elé állította mind a szervezőket és irányítókat — parancsnokokat és törzseket —, mind pedig a gyakorlat végrehajtóit. A megszabott követelményeknek az érintettek magas fokon tettek eleget. A gyakorlat igazolta, hogy a résztvevő hivatásos, továbbbízogató, sor- és tartalékos állományuk mind katonai-szakmai, mind erkölcsi-politikai téren felkészültek a haza védelmére. A most befejezett gyakorlaton maradéktalanul elértük a kitűzött célt, s egyben újabb hasznos, értékes tapasztalatot szereztünk további munkánkhoz.

A miniszter beszéde befejező részében köszönetét és elismerését fejezte ki a gyakorlat minden közreműködőjének.

Szamos Rudolf:

Káin szigete

II.

De volt még annyi ereje, hogy a príscse mellett polgári vonzolja magát és egy bögre olívaolajat igyon. Azt hitte, az olaj kihánytatja gyomrából a mérget. A sztrichnin azonban erősebb volt. A következő pillanatban pokoli kínok között rántotta a kőre az ideggyök. Artikulátlán üvöltése betöltötte az Ucciardone falait, ám maradék erejével fetrengve, bukdácsolva levergődött még a betegszobáig, ahol pontosan annak kezébe került ápolásra, aki gyógyszerébe a mérget belekeverte. Pisciotta haláltusája fél óráig tartott. Száját örvítő kínjaiban cafatokra tépte csattogó fogával.

„Bivalytermészetű volt” — jegyezte meg a mérgekeverő börtönorvos, amikor Pisciotta végül is egy iszonyatos utolsó üvöltéssel megszakasztotta a merevgörög.

Sorsát a maffia parancsára gyilkoló orvos sem kerülte el. Még aznap este, ahogy a börtönből, szolgálata lejártával távozott, az Ucciardone mögötti síkatorban eldördülő tompa lö-

Kardos Pál

Egyik beszélgetésünkön így vallott munkájáról:

— A zene, az ének pedagógiáját és a kórusművészet megbonthatatlan egységnek érzem. A pedagógiai munka legfőbb szépsége az, hogy elsősorban a zenén keresztül hat, azon át jut ki fejézésre. A zenével való foglalkozásnak pedig semmihez sem hasonlítható tartalmat ad a pedagógia. Remekművekkel nevelni: számomra mérhetetlenül több a koncertek egyszerű sikerélményénél.

Kardos Pál, a Szegedi Tanárképző Főiskola docense a

legcsodálatosabb hangszerekkel, az emberi hangokkal dolgozik. Nevét, hogy tíz esztendője Szegedre került, szinte együtt emlegetik a főiskola női karával, az együttes külföldre is eljutott hírneve együtt kelt szárnyra az ő munkásságával. A hazai koncertek után Nyítrán, Arezzóban, Várnában, sőt a távoli Angliában is megismerték, csodálattal dícsérték a Kardos Pál vezette kórus elsőrangú művészetét. A legfrissebb elismerés, a tegnap átvett Liszt Ferenc-díj azonban nemcsak a kitűnő karmesternek, zenepedagógusnak szól. Kardos Pálnak, a tudósnak is, aki gyakorlati munkája mellett publikációk egész sorával fejti ki a kórusnevelés, kórushangzás elméletét. Pontosan ez a címe a Zeneműkiadónál 1969-ben megjelent, nagy érdeklődést keltett könyvének: Kórusnevelés, kórushangzás elméletét. Pontosan ez a címe a Zeneműkiadónál 1969-ben megjelent, nagy érdeklődést keltett könyvének. Kórusnevelés, kórushangzás, amit gazdag példatár egészít ki. Növendékei rajongóan érte, a farszót próbákat is felüldülésnek mondják. Cseppet sem csodálható...

I. N.

Iványi József

Széles skálájú színész, aki a tragédiától az operettig minden műfajban tud játszani: Iványi Józsefet így tartja számon a szakma. Amikor 1955-ben a főiskola után első állomáshelyére, Békéscsabára került, a Bánk című szerepében mutatkozott be, de rögtön utána a Mágnes Miska Pixi grófját játszotta. Itt, Szegeden is — nehézszerű drámai szerepek után — meglepetésszerű siker aratott a Ne szóljatok bele című zenés vígjátékban. S láttam egyszer tájban, egy habkönnyű zenés dráma fél-szeg szerelmének szerepé-

ben: mintha a könnyű műfaj színpadára született volna.

De Iványi József azért mégis elsősorban drámai színész. Alkata és sorsa szerint is: legemlékezetesebb alakításai ehhez a műfajhoz kapcsolódnak, tizenhét esztendő színészi pályáját ezek a szerepek teszik egységessé.

Egyszer sokáig beszélgetünk. Elmondta, mindig azok a szerepek érdekelték legjobban, amelyekben hibáival küszködött, kínlódo embert formálhatott meg. Szerencséje volt: sok ilyen szerepet kapott. Pályájának háromesztendő szegedi szakaszában is Miller Alkujának rendőrtisztjától, a bemutatkozó szereptől, egészen az utolsóig, Bárdos Pál Úriszékének eszelős Esküdtőjéig.

Iványi Józsefnek sok elismerésben volt része. Nyolcesztendő pécsi színészkedése idején a Jászai-díjat kapta meg, a gyulai várjátékokon nyújtott alakításáért a város, Szegeden a szakszervezetek Juhász Gyula-díját nyerte el. Most az Erdemes művész címmel egy nagy magasságok felé törő színészpálya erőfeszítéseit és sikereit jutalmazták.

Ö. L.

vés némtotta el örökre... S hogy semmilyen módon se kerülhessen sor Palermóban a Giuliano-ügy bírósági tárgyalására, néhány nappal Pisciotta halála után, a palermói rendőrkapitányságon, hivatali szobájában, kávéja elfogyasztása után, váratlanul a gyomrához kapott Verdiani rendőrkapitány, az oly sok veszélyes titok tudója is. Mire a kórházba érték vele, már halott volt.

II.

Fleurot felügyelő palermói vizsgálódásainak végére ért. A kör bezárult, és mintha a párkák nyisszantották volna el, tíz esztendővel ezelőtt az Ucciardoneban megszokott az utolsó nyomfonala is. A palermói ügyesség a „tettes ismeretlen” felrattal irattára rakta a Pisciotta-ügyet. Giuliano, Don Calò, Pisciotta és a többi, kisebb-nagyobb rendű és rangú bandita és maffiafőnök az idők során meghalt. Casetti szerint Genco Russo mussomeli malomtulajdonos feltehetően a maffia jelenlegi feje, ám ő ártatlan a kábítószercsempészenben, vagy legalábbis semmit sem lehet reá bizonyítani. Fleurot, akárcsak egy történelmi értekezés precíz szerzője, minden valamirevaló személynél, akinek 1943 óta fellelhető köze volt a maffiához, kartotékrendszerrel állított össze, és a kis, kemény kártyalapokra időrendben írta rá az összes megtalált adatot. Ezeket az adatokat rádiótávíró közölte az Interpol központjával, főnökevel, Marc főfelügyelővel. Fleurot, ahogyan Marctól látta, a kártyákkal passziánst próbált játszani. Az íróasztalon maga elé terítette

a lapokat, és akárcsak valami főrangú hölgy a kártyát, százfélé variációban próbálta egymás alá, fölé, mellé rakosgatni a kártyákat, remélve azt, hogy így hátha kijön valami összefüggés. Érdekes módon azon kapta magát, hogy szeme egyre gyakrabban akad meg Bartolomeo Matranga nevében. Matranga az azonban Casetti felügyelő sem tudott bővebb felvilágosítást adni. Mindössze annyit hivatalos adat maradt meg a bűnügyi archívumban, ami azt igazolta, hogy 1949-ben, majd 51-ben több maffiagyilkosság gyanúja miatt nyomozott utána a rendőrség, ám elérni nem tudta, nyomra vezetett. „Feltehetően külföldre távozott” — ezt írták annak idején az ügyben eljáró hatóságok Matranga aktájára.

„Pedig nem lehetett valami utolsó fickó” — töprengött Fleurot, valahányszor a különböző összefüggésekben belebotlott Matranga nevébe.

Fleurot csoportjának nyomozói már hetek óta utazgattak Nyugat-Európa és Észak-Olaszország között. Harminc-nyegen gyanús fickót követtek eddig. Ő maga nyolc napja tartózkodott Palermóban, és ez alatt végigtanulmányozta az összes fellelhető iratot... Es sehol semmi, ami arra utalhatott volna, hogy a maffiának köze van a mostani nagy kábítószercsempészenhez. Két embere és Casetti detektívjei ugyan a parti őrséggel és a vámvizsgáló tisztjeivel együtt nyomára akadnak egy bizonyos Di Pisa nevű fiatal vagánynak, de mielőtt elkaphták volna, valaki az orruk előtt lelőtte.

(Folytatjuk.)